

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA.410.014.02.2018
P/18/056

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE*

* Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 330, ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2018 r. poz. 419, ze zm.) Najwyższa Izba Kontroli wyłączyła jawność informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa poprzez usunięcie fragmentów wystąpienia pokontrolnego w miejscach oznaczonych nawiasem [...].

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach
ul. Powstańców 29, 40-039 Katowice
T +48 32 784 42 00, F +48 32 784 42 30
lka@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/18/056 - Dostępność refundowanych wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie i bezpieczeństwo ich stosowania
Okres objęty kontrolą	Lata 2016-2018 (I połowa) z uwzględnieniem zdarzeń wcześniejszych, jeśli miały wpływ na działalność w okresie objętym kontrolą. W przypadku konieczności porównania niektórych danych za lata 2014-2015, okres kontroli obejmuje również te lata.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontroler	Bogusława Pala, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/193/2018 z dnia 14 czerwca 2018 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Centrum MAYTONE III Waldemar Tkacz, Henryk Siarkiewicz s.c. w Katowicach ¹ , ul. Żelazna 1, 40-851 Katowice
Kierownik jednostki kontrolowanej	Henryk Siarkiewicz, Waldemar Tkacz ² (dowód: akta kontroli str. 7-11)
Zakres przedmiotowy kontroli	Dostępność świadczeń dotyczących zaopatrzenia w wyroby medyczne wydawane na zlecenie

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie³, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Spółki w zakresie realizacji umowy⁴ zawartej z Narodowym Funduszem Zdrowia – Śląskim Oddziałem Wojewódzkim w Katowicach⁵ o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej – zaopatrzenie w wyroby medyczne.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Spółka udzielała świadczeń będących przedmiotem umowy, w rodzaju zaopatrzenie w wyroby medyczne w zakresie protetyki słuchu, zgodnie z *Harmonogramem-zasoby*, stanowiącym załącznik nr 1 do ww. umowy oraz obowiązującymi przepisami. Świadczeń udzielano w miejscach, które spełniały wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 12 grudnia 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinien odpowiadać lokal podmiotu wykonującego

¹ Zwany dalej „Świadczeniodawcą”, „Spółką”.

² Zwani dalej „Wspólnikami”.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

⁴ Nr 121/500216/12/2016 z dnia 29 grudnia 2015 r.

⁵ Zwanym dalej „Śląskim OW NFZ”.

czynności z zakresu zaopatrzenia w wyroby medyczne dostępne na zlecenie⁶, przez osoby posiadające kwalifikacje określone w załączniku nr 7 do zarządzenia Nr 59/2016/DSOZ Prezesa NFZ⁷. Wyroby medyczne wydawane były świadczeniobiorcom zgodnie ze zleceniem i rozliczane je z zachowaniem wysokości limitu finansowania ze środków publicznych i refundacji NFZ, określonej w załączniku do rozporządzenia w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie⁸. Wyroby medyczne posiadały pisemne instrukcje ich używania oraz gwarancje wytwórcy.

Spółka posiadała ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z udzielaniem świadczeń w zakresie zaopatrzenia w wyroby medyczne.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na nieterminowym zgłoszeniu zmiany do ww. umowy dotyczącej personelu oraz uzupełnieniu wpisu w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej w zakresie miejsca świadczenia usług dopiero w trakcie kontroli, tj. po ponad trzech latach od zaistnienia zmiany.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Dostępność świadczeń dotyczących zaopatrzenia w wyroby medyczne wydawane na zlecenie

1. Spełnianie warunków udzielania świadczeń dotyczących zaopatrzenia w wyroby medyczne

Opis stanu
faktycznego

Świadczeniodawca prowadzi działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej zawartej w dniu 20 lutego 2002 r. przez Henryka Siarkiewicza i Waldemara Tkacza⁹.

Zgodnie z § 2 umowy spółki przedmiotem jej działania jest prowadzenie działalności wytwórczej, handlowej i usługowej, w szczególności:

- dobór i sprzedaż aparatów słuchowych,
- produkcja aparatów słuchowych,
- serwis aparatów słuchowych,
- usługi medyczno-lekarskie,
- handel krajowy i zagraniczny, hurtowy i detaliczny wszelkimi artykułami przemysłowymi, zwłaszcza artykułami medycznymi.

Zgodnie z § 6 każdy ze wspólników reprezentuje spółkę w sądzie i poza sądem oraz składa oświadczenia w sprawach nie przekraczających zwykłego zarządu¹⁰. W sprawach przekraczających zwykły zarząd, spółkę reprezentują wspólnicy solidarnie. W dniu 4 lipca 2018 r. Waldemar Tkacz - wspólnik udzielił pełnomocnictwa Henrykowi Siarkiewiczowi do reprezentowania go w niniejszym postępowaniu kontrolnym.

(akta kontroli str. 3-11)

⁶ Dz. U. z 2013 r. poz. 1570, zwane dalej „rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie warunków lokalowych”.

⁷ Zarządzenie Nr 59/2016/DSOZ z dnia 29 czerwca 2016 r. w sprawie warunków zawierania i realizacji umów w rodzaju świadczeń zaopatrzenia w wyroby medyczne (Dz. Urz. NFZ poz. 59), zwane dalej „zarządzeniem Nr 59/2016/DSOZ Prezesa NFZ”.

⁸ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 maja 2017 r. w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie (Dz. U. poz. 1061, ze zm.), a wcześniej, tj. do 31 maja 2017 r. - rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 6 grudnia 2013 r. w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie (Dz. U. poz. 1565).

⁹ Umowa spółki z dnia 20 lutego 2002 r. wraz z aneksem, zwana dalej „umową spółki”.

¹⁰ W umowie spółki przez zwykły zarząd rozumiane są sprawy, w których wartość nie przekracza równowartości 1000 USD (jeden tysiąc dolarów amerykańskich).

Świadczeniodawca zawarł umowę ze Śląskim OW NFZ na okres od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2020 r. Przedmiotem umowy było udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju zaopatrzenie w wyroby medyczne – w zakresie protetyki słuchu. W zgłoszonym w umowie asortymencie wymieniono:

- aparat słuchowy na przewodnictwo powietrzne przy jednostronnym ubytku słuchu, albo dwa aparaty słuchowe na przewodnictwo powietrzne przy obustronnym ubytku słuchu - pacjenci do ukończenia 26 roku życia (kod. P.084.01),
- aparat słuchowy na przewodnictwo powietrzne przy jednostronnym ubytku słuchu, albo dwa aparaty słuchowe na przewodnictwo powietrzne przy obustronnym ubytku słuchu - pacjenci powyżej 26 roku życia (kod. P.084.00)¹¹,
- wkładka uszna wykonana indywidualnie - pacjenci powyżej 26 roku życia (P.086.00),
- wkładka uszna wykonana indywidualnie - pacjenci do ukończenia 26 roku życia (P.086.01),
- systemy wspomagające słyszenie (P.087.01).

Świadczeniodawca 11 razy aneksował ww. umowę w zakresie danych zawartych w załączniku nr 1 *Harmonogram-zasoby*. Zmiany te dotyczyły przede wszystkim informacji zawartych w części dotyczącej personelu¹² oraz w części dotyczącej wykazu asortymentu¹³.

Świadczeniodawca realizował umowę w rodzaju zaopatrzenie w wyroby medyczne bez udziału podwykonawców.

(akta kontroli str. 20-232)

Ponadto Świadczeniodawca zawarł dwie umowy¹⁴ upoważniające do korzystania z Portalu Narodowego Funduszu Zdrowia w 2016 r. z Mazowieckim Oddziałem Wojewódzkim NFZ w Warszawie¹⁵ i w 2017 r. Podkarpackim Oddziałem Wojewódzkim NFZ w Rzeszowie¹⁶.

(akta kontroli str.429-431)

W badanym okresie Świadczeniodawca udzielał świadczeń w dziewięciu miejscach¹⁷ zgłoszonych w *Harmonogramie-zasoby*.

(akta kontroli str. 242-276)

Na podstawie oględzin trzech miejsc udzielania świadczeń w zakresie protetyki słuchu¹⁸ ustalono, że wszystkie lokale spełniały wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie warunków lokalowych.

¹¹ Wyrób medyczny będący przedmiotem badania kontrolnego.

¹² Aneksy z dnia: 19 października 2017 r., 15 listopada 2017 r., 2 lutego 2018 r.

¹³ Aneksy z dnia: 18 lutego 2016 r., 11 maja 2016 r., 22 sierpnia 2016 r., 27 marca 2017 r.

¹⁴ na podstawie zarządzenia Nr 45/2009/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 5 października 2009 r. w sprawie korzystania z Portalu Narodowego Funduszu Zdrowia

¹⁵ Umowa nr 217/2016 z dnia 24 listopada 2016 r.

¹⁶ Umowa nr 09/11162/PŚ/2017 z dnia 4 lipca 2017 r.

¹⁷ Były to: 1) „Klinika 2000” s.c. K. Mróz i s-ka w Katowicach przy ul. Żelaznej 1, 2) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej TOMMED w Katowicach przy ul. Fredry 22, 3) „Combi-Med.” Spółka z o.o. w Częstochowie przy ul. Dekabrystów 17/19, 4) Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Najświętszej Maryi Panny w Częstochowie przy Al. Niepodległości 32, 5) Firma UERO-MED w Siemianowicach Śląskich przy ul. Olimpijskiej 2, 6) EMC Silesia sp. z o.o. w Katowicach przy ul. Morawa 31, 7) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej MSW w Częstochowie, ul. Kopernika 38, 8) Julia Marks w Częstochowie przy ul. Mirowskiej 9, 9) Przychodnia Rejonowa nr 3 „ESKULAP” – Zespół Lekarzy Rodzinnych sp. z o.o. w Tychach przy ul. Czarneckiego 6.

¹⁸ Dwóch miejsc zlokalizowanych w Katowicach przy: ul. Żelaznej 1 w Katowicach i ul. Fredry 22 oraz jednego w Siemianowicach Śląskich przy ul. Olimpijskiej 2.

Każdy lokal:

- był wyposażony w komputer z oprogramowaniem i specjalistycznym oprzyrządowaniem do programowania aparatów słuchowych, audiometr tonalny na przewodnictwo powietrzne i kostne oraz posiadał: wyposażenie niezbędne do pobierania wycisków usznych (otoskop z kompletem wzierników, sztabka świetlna, strzykawka do pobierania wycisków, pęseta uszna); materiały niezbędne do pobierania wycisków (masy wyciskowe, tampony zabezpieczające z nitką, bagietki do oczyszczania, serwety zabezpieczające ubranie pacjenta); wyposażenie niezbędne do korekty wkładek usznych i wstępnej kontroli aparatów słuchowych (mikromotor, wiertła, frezy, gumki polerskie, materiały (wężyki, lakiery, masy uzupełniające), stetoklip do osłuchiwania aparatów słuchowych).
- był oznaczony na zewnątrz i zawierał nazwę Świadczeniodawcy, adres, nr telefonu oraz informacje o godzinach pracy,
- zapewniał m.in. miejsce do oczekiwania, umożliwiał swobodny dostęp świadczeniobiorcom, w szczególności osobom niepełnosprawnym z dysfunkcją narządu ruchu; posiadał przystosowane pomieszczenie do badania słuchu.

W każdym z nich Świadczeniodawca posiadał co najmniej jeden wyrób medyczny z grupy aparatów słuchowych zróżnicowanych ze względu na poziom utraty słuchu pacjenta w stopniu: umiarkowanym, znacznym oraz głębokim. Ponadto punkty świadczenia usług wyposażone były w aparaty demonstracyjne (typu DEMO), wykorzystywane do testowania i wypożyczania. Jak wyjaśnił Wspólnik *aparaty te można programować na pięciu różnych poziomach technologicznych, to znaczy, że w jednej obudowie posiadamy pięć różnych aparatów programowanych, na siedem do 30 dni w zależności od umowy wypożyczenia.*

Cena aparatów słuchowych, oferowanych w ww. miejscach udzielania świadczeń, w każdym przypadku była wyższa niż limit finansowania ze środków publicznych.

(dowód: akta kontroli str. 460-490, 525)

Świadczenia będące przedmiotem umowy o udzielanie świadczeń w rodzaju *zaopatrzenie w wyroby medyczne* udzielane były, zgodnie z § 11 ust. 2 zarządzenia Nr 59/2016/DSOZ Prezesa NFZ, przez osoby wymienione w *Harmonogramie – zasoby*, co stwierdzono w wyniku badania 50 losowo wybranych zleceń na zaopatrzenie w wyroby medyczne.

(akta kontroli str. 506-507)

W okresie objętym kontrolą Spółka wykazała 11 pracowników w *Harmonogramie-zasoby*, przy czym cztery osoby na dzień rozpoczęcia kontroli nie świadczyły już pracy, z czego dwie nie zostały wyrejestrowane w wymaganym terminie, co szczegółowo opisano w sekcji *Ustalone nieprawidłowości*.

Wszyscy ww. pracownicy posiadali wymagane kwalifikacje oraz staż pracy określone w załączniku nr 7 do zarządzenia Nr 59/2016/DSOZ Prezesa NFZ, tj. siedmiu z nich ukończyło do dnia 1 października 2010 r. kursy z zakresu techniki audiologicznej lub audioprotetyki obejmujące od 121 do 220 godzin kształcenia w zakresie niezbędnym do przygotowania do wykonywania zawodu protetyka słuchu i w 2016 r. posiadało, co najmniej dwuletnie doświadczenie zawodowe (od trzech do ośmiu lat stażu pracy w Spółce), trzech pracowników uzyskało dyplom lub świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie protetyka słuchu, a jeden uzyskał dyplom mistrza w zawodzie protetyk słuchu. Ponadto pracownicy w badanym okresie brali udział w szkoleniach specjalistycznych z zakresu obsługiwanych produktów.

(akta kontroli str. 380-382)

Zgodnie z wymogiem § 7 ust. 1 pkt 4 zarządzenia Nr 59/2016/DSO Prezesa NFZ Spółka zawierała corocznie umowy ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z udzielaniem świadczeń¹⁹ na warunkach określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej świadczeniodawcy niebędącego podmiotem wykonującym działalność leczniczą, udzielającego świadczeń opieki zdrowotnej²⁰ (sumy gwarancyjne ubezpieczenia określono w wysokości: w 2016 r. 100 tys. euro za jedno zdarzenie i 500 tys. euro na wszystkie zdarzenia, a w 2017 i 2018 r. 10 tys. euro dla jednego zdarzenia oraz 50 tys. euro do wszystkich zdarzeń objętych umową).

(akta kontroli str. 233-241)

W wyniku badania 50 losowo wybranych zleceń stwierdzono, że odbioru wyrobów medycznych dokonywali świadczeniobiorcy osobiście. W jednym przypadku potwierdzenia odbioru dokonała córka świadczeniobiorcy jednakże, jak wyjaśnił Świadczeniodawca: (...) *pacjenci zawsze odbierają aparaty słuchowe osobiście. Wynika to z konieczności korekt ustawień indywidulanych w stosunku do wyników audiogramu oraz potrzeby przeprowadzenia testu na zrozumienie mowy. Test zrozumienia mowy i korekty ustawień dają możliwość wykonania usługi protezowania na najwyższym poziomie. W sporadycznych przypadkach, gdy pacjent jest ociemniały, z ograniczeniami ruchowymi bez możliwości złożenia podpisu lub w przypadku dzieci podpis na wniosku składa opiekun prawny lub członek najbliższej rodziny towarzyszący pacjentowi w obecności pracownika Maytone III dokonującego wydania aparatu.* Dodał, że występują nieliczne przypadki protezowania pacjentów z ograniczeniami ruchowymi leżących na łóżkach w szpitalach, domach opieki lub w mieszkaniach prywatnych.

(dowód: akta kontroli str. 501-502,506-508)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wspólnik Henryk Siarkiewicz dopiero w dniu 5 lipca 2018 r. (w trakcie trwania niniejszej kontroli NIK) dokonał zgłoszenia do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej miejsca prowadzenia działalności gospodarczej w Częstochowie przy ul. Mirowskiej 9, w sytuacji, gdy umowa najmu tego lokalu na prowadzenie działalności handlowo-usługowej obowiązywała od 1 stycznia 2015 r. Ponadto, adres ten wskazano jako miejsce wykonywania świadczeń w umowie ze Śląskim OW NFZ z dnia 29 grudnia 2015 r.

Powyższe było niezgodne z art. 30 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej²¹. Zgodnie z tym przepisem, przedsiębiorca obowiązany był złożyć wniosek o zmianę wpisu, w terminie 7 dni od dnia zmiany danych. Wspólnik wyjaśnił to niedopatrzeniem wynikającym z dużej liczby spraw, które wykonuje osobiście.

(akta kontroli str. 10-16,19)

¹⁹ Pierwsza umowa na okres od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r., druga od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r. i kolejna od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r.

²⁰ Dz. U. Nr 293, poz. 1728.

²¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 2168, ze zm. Akt uchylony z dniem 30 kwietnia 2018 r. i zastąpiony ustawą z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz. U. z 2018 r. poz. 647).

2. Świadczeniodawca nieterminowo aktualizował Harmonogram-zasoby, tj.:

- złożył w dniu 9 października 2017 r. wniosek o wykreślenie pracownika K.B-W zatrudnionego w punkcie przy ul. Czarneckiego 6 w Tychach, w sytuacji gdy pracownik ten zgodnie z wydanym świadectwem pracy zakończył świadczenie pracy na rzecz Spółki w dniu 13 lipca 2017 r. (zgłoszenie zmiany nastąpiło po 88 dniach);
- złożył w dniu 3 lipca 2018 r. wniosek o wykreślenie pracownika Ł.J. zatrudnionego w punkcie przy ul. Morawa 31 w Katowicach, w sytuacji gdy pracownik ten zgodnie z wydanym przez Spółkę świadectwem pracy zakończył świadczenie pracy na rzecz Spółki z dniem 28 lutego 2018 r. (zgłoszenie zmiany nastąpiło po 125 dniach).

Powyższe nie spełniało wymogu § 11 ust. 9 zarządzenia Nr 59/2016/DSOZ Prezesa NFZ, zgodnie z którym świadczeniodawca obowiązany jest do zgłaszania zmian w *Harmonogramie-Zasoby* dotyczące personelu, zgodnie z treścią § 6 ust. 2 i 3 Ogólnych warunków umów stanowiących załącznik do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 8 września 2015 r. w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej²². Z powyższych przepisów wynika, że zmiany w harmonogramie dotyczące osób udzielających świadczeń wymagają zgłoszenia dyrektorowi oddziału wojewódzkiego NFZ najpóźniej w dniu poprzedzającym ich powstanie albo, w przypadkach losowych, niezwłocznie po zaistnieniu zdarzenia. Wspólnik wyjaśnił to niedopatrzeniem.

(akta kontroli str. 282,287-289,290-291,294-295,520,526)

2. Rozliczenie umowy na zaopatrzenie w wyroby medyczne

Opis stanu
faktycznego

W latach 2016-2018 (I kwartał) świadczeniodawca uzyskał odpowiednio następujące przychody: 2 202,5 tys. zł; 2 369,8 tys. zł i 499,4 tys. zł, w tym:

- ze Śląskiego OW NFZ odpowiednio: 607,4 tys. zł, (co stanowiło 28% ogółu przychodów); 561,4 tys. zł (24%) i 126,6 tys. zł (25%);
- z innych oddziałów wojewódzkich NFZ odpowiednio: 6,0 tys. zł (0,3%), 3,7 tys. zł (0,2%) i 0 zł²³,
- z dopłat pacjenta odpowiednio: 1 312,0 tys. zł (60%); 1 322,6 tys. zł (56%) i 292,3 tys. zł (59%);
- z dopłat Miejskich i Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie odpowiednio: 261,9 tys. zł (12%); 273,1 tys. zł (12%) i 66,8 tys. zł (13%),

Kwota uzyskanych przychodów ze Śląskiego OW NFZ odpowiadała kwotom należności z wystawionych rachunków i raportów statystycznych.

(dowód: akta kontroli str. 383-428)

Stosowane przez Spółkę marże²⁴ na sprzedawane w badanym okresie wyroby medyczne, w zależności od stopnia zaawansowania technologicznego modelu aparatu słuchowego wynosiły od [...] do [...] przy cenach jednostkowych zakupu netto/brutto od [...] do [...] zł oraz cenach sprzedaży od [...] do [...].

(dowód: akta kontroli str. 458-468)

²² Dz. U. z 2016 r. poz. 1146, ze zm.

²³ Na podstawie umów upoważniających do korzystania z Portalu Narodowego Funduszu Zdrowia.

²⁴ Marża wyrobu medycznego – zdefiniowana dla potrzeb niniejszej kontroli (netto lub brutto) wyrażona kwotowo, jako różnica między ceną sprzedaży wyrobu medycznego przez świadczeniodawcę a ceną jego nabycia (brutto lub netto), zaś marża wyrobu medycznego (netto lub brutto) wyrażona procentowo, jako stosunek marży kwotowej do ceny sprzedaży wyrobu medycznego przez świadczeniodawcę.

Na podstawie analizy 50 wybranych w sposób losowy udzielonych i rozliczonych w okresie 2016-2018 (I kwartał) świadczeń (zleceń) stwierdzono, że:

- wszystkie świadczenia udzielane były w miejscu zgłoszonym w umowie zawartej ze Śląskim OW NFZ;
- wszystkie świadczenia udzielane były przez osoby wymienione w umowie zawartej ze Śląskim OW NFZ;
- w każdym przypadku zakupiony przez pacjenta sprzęt był zgodny ze sprzętem wykazany na zleceniu;
- w każdym przypadku zakupiony przez pacjenta sprzęt był wyrobem medycznym w rozumieniu ustawy z dnia 20 maja 2010 r. o wyrobach medycznych²⁵;
- produkty te kosztowały łącznie 146 744,00 zł, z czego NFZ zrefundował 37 800 zł, pacjenci dopłacili 90 698,00 zł, a inne podmioty publiczne 18 245,00 zł²⁶. W żadnym przypadku nie stwierdzono podwójnego finansowania.

Natomiast marża Świadczeniodawcy wynosiła od [...] do [...].

(dowód: akta kontroli str. 501-507)

Czas jaki upłynął od dnia wystawienia zlecenia przez lekarza do dnia:

- przyjęcia realizacji zlecenia przez Świadczeniobiorcę - wynosił od jednego do 438 dni, a w jednym przypadku zlecenie przyjęto w tym samym dniu,
- potwierdzenia zlecenia przez pracowników OW NFZ - wynosił od jednego do 72 dni, natomiast w pięciu przypadkach potwierdzenie zlecenia odbyło się w tym samym dniu,
- odbioru wyrobu medycznego (aparatu słuchowego) - wynosił od jednego do 438 dni, a w jednym przypadku świadczenia udzielono w tym samym dniu.

(dowód: akta kontroli str. 501-502,506-507)

W trakcie oględzin trzech miejsc świadczenia usług stwierdzono, że każdy aparat znajdujący się w ww. miejscu posiadał m.in. instrukcję użytkowania/obsługi i kartę gwarancyjną. Ponadto na przykładzie 50 zleceń stwierdzono, że pacjenci odbierający aparaty słuchowe odbywali indywidualne szkolenie z zakresu prawidłowego użytkowania aparatu słuchowego, co potwierdzano podpisem świadczeniobiorcy na protokołach ze szkolenia.

(dowód: akta kontroli str. 469-471,479,483-485,491-494,500-502,510-511)

W Spółce obowiązywało Zarządzenie wewnętrzne²⁷, na podstawie którego wprowadzono nieodpłatny pakiet świadczeń²⁸ dla pacjentów zakupujących aparaty słuchowe w punktach Spółki, pn. „Pięcioletni pakiet obsługi” na okres 60 miesięcy od daty zakupu aparatu oraz „Dożywotni pakiet obsługi” do momentu zakończenia używania aparatu przez pacjenta dla zakupionych aparatów słuchowych, których cena detaliczna brutto wynosi powyżej 5 000 zł. Oba pakiety zapewniały:

- niezbędne badanie słuchu w celu wprowadzenia korekt ustawień,

²⁵ Dz. U. z 2017 r. poz. 211, ze zm.

²⁶ z tego refundacja z: Miasta Katowice – 1 300,00 zł, MOPS w Siemianowicach Śląskich – 8 115,20 zł, Gminy Miasta Częstochowa – 4 900,00 zł, Powiat Częstochowski 3 930,00 zł.

²⁷ Nr 01.2010 z dnia 4 stycznia 2010 r.

²⁸ Poza przypadkami napraw pogwarancyjnych realizowanymi przez producenta aparatu słuchowego oraz z wyjątkiem kosztów użytych materiałów np. dźwiękowodu, rożka, filtra, baterii.

- badania tympanometryczne na zlecenie lekarza prowadzącego,
- osłuchanie aparatu,
- oczyszczenie wkładki,
- wymianę dźwiękowodu,
- nielimitowane ilościowo regulacje aparatu słuchowego,
- wykonywanie wszystkich innych czynności niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania aparatu słuchowego.

(dowód: akta kontroli str. 517)

W badanym okresie Śląski OW NFZ nie kontrolował Świadczeniodawcy. W 2016 r. w Spółce przeprowadził kontrolę Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w zakresie oceny sterylności pomieszczeń. W wyniku kontroli nie stwierdzono żadnych uchybień i nie wydano zaleceń pokontrolnych.

(dowód: akta kontroli str.437-445)

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²⁹, wnosi o *zapewnienie terminowego zgłaszania dyrektorowi Śląskiego OW NFZ zmian w Harmonogramie-zasoby dotyczących osób udzielających świadczeń.*

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Katowicach.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 13 września 2018 r.

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

**Kontroler
Bogusława Pala
Specjalista kontroli państwowej**

²⁹ Dz.U. z 2017 r. poz.524, ze zm.